

Nytte for Arbejderbefolkningen, og er det i det Hele til Nytte for vor nationale Velstand? Da Danmark er et agerbrugende Land, og Agerbruget er den Industri, hvortil vi have vor største Indtægt, er det jo saa naturligt som Noget, at dette Spørgsmaal kommer frem. Naar det nu stævnt er fremhævet, at Sukkerroedyrkingen ligesom skulde gaa forud og afføde al anden Roedyrking, saa er det jo dog erkjendt fra alle Sider her i Salen, at Sukkerroedyrkingen i Virkeligheden kun vil kunne komme til at omfatte et mindre Areal af vort Agerland, og jeg tror derfor, at dette er en noget bagvendt Paastand. Det staar for mig saaledes, at Dyrkingen af Foderroer snarere vil afføde Sukkerroedyrkingen end omvendt. Enhver, som har haat med disse Ting at gjøre og interesserer sig derfor, vil finde, at man i Reglen begynder med de simple Roesorter, de, som ere lettest at dyrke, og derefter gaar man til at udvikle endnu bedre Sorter, som bedre kunne lønne sig; men det vil altid blive Spørgsmaalet at udfinde den Art af Roer, som egner sig særlig for den Egn, hvor man bor. Jeg skal i Korthed udtale nogle enkelte Erfaringer, som jeg selv har gjort, da man jo i dette Spørgsmaal maa støtte sig til Erfaringen. Jeg skal da bemærke, at jeg har beskaffet mig med Rødbrugt dyrkingen siden 1867, at jeg har havt megen Interesse derfor og har dyrket ikke blot Sukkerroer, rigtignok kun i det Smaa, men ogsaa flere forskjellige Sorter Foderroer, deriblandt Gulerødder. Det er min Overbevisning efter de Erfaringer, jeg har gjort, at Sukkerroer her tillands kun kan dyrkes i den gode Jord, jeg mener dermed Muldjord, hvor der er Lerunderlag, hvilket er den bedste Jord for Sukkerroer, og det nytter ikke, at man kommer og siger, i det Mindste vil jeg ikke tro paa det, at Sukkerroer ogsaa kan dyrkes paa andre milde Jorder, uden at man altfor ofte er udsat for, at den mislykkes. Sukkerroer er som bekjendt en Afart af Runkelroer, og den kan ikke dyrkes paa Sandjorder; den vil der altfor ofte blive udsat for at mislykkes eller kun give en ganske lille Afgrøde, saaledes, at det slet ikke kan betale sig at dyrke den enten som Sukker- eller som Foderroer. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Dyrkingen er det blevet yttret her i Salen, at det skulde netop ansjøre Folk til ogsaa at dyrke Foderroer, naar man havde set Sukkerroedyrkingen; men jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Dyrkingen af de forskjellige Roer er noget forskjellig, idet man i Reglen, ja, vist altid, maa komme til at dyrke Sukkerroer paa flade Jorder i tættere Afstand, hvorved det vil være umuligt at bruge saa simple Redskaber og anvende saa stor Hæstefraft, som der ellers benyttes, navnlig i det Smaa. Jeg veed meget vel, at man har faaet gode Maskiner til Brug ved Rensningen, og at de have deres store Betydning for Sukkerroedyrkingen; men for det Almindelige vil det staa som en Hindring, saa at

det, at dyrke Sukkerroer, vil blive langt kostbarere, idet den, naar Dyrkingen skal drives med Nytte, skal dyrkes paa flade Jorder og koste en betydelig Del mere Saandkraft, som er forholdsvis dyrere, end hvad man er istand til at faae Hæstefraft for. Det er mig bekjendt — og jeg støtter mig her til den Erfaring, jeg har gjort — at ved Sukkerroer hypper man Jorden for at dække Roen, at den ikke skal udsættes for Luften, hvorefter man ved de andre Roer snarere søger at blotte dem, saaledes at Luften kan faae Adgang til dem. Man vil altfaa se, at man ikke kan slutte saaledes, at naar man i en Egn har dyrket Sukkerroer, dette saa strax skulde afføde, at man lærte der at dyrke Foderroer, idet Dyrkningsmaaden er en hel Del forskjellig, og Jordbunden, hvor de forskjellige Roerarter skulde gro, ogsaa er meget forskjellig. Naar man nu ikke har Tro paa, at Roedyrking til Kreaturfoder kan faae Indgang her i Danmark, saa er det min fulde, faste Overbevisning, at dette dog vil ske, efterhaanden som Befolkningen tiltager, og Landmændene komme til at se sig mere om, hvorledes de skulde bære sig ad for at faae saa stort Udbytte af Jordbruget som muligt, for at det kan betale sig. Men jeg vil indrømme, at det forekommer mig, at vi ere meget sendragtige i saa Henseende; selv om vort Klima ikke er engelsk, hvor Roer dyrkes i saa store Mængder, have vi dog baade et Klima og en Jordbund, som betinge, at vi i Virkeligheden kunne komme til at dyrke Foderroer i større Udstrækning og med overordentlig Fordel; det er da navnlig dette, jeg sætter mit Haab til, og først naar det er sket, tror jeg, at forsaavidt Sukkerroeindustrien hos os har nogen egentlig Betingelse for sig, vil den komme frem, men den kommer ikke let ad den omvendte Vej. Man har sagt, og særlig er det fremhævet af det ærede Medlem fra Nørresundby (Suel), at den bybe Kultur havde saa overordentlig Indflydelse paa vor Kornafgrøde og vor Græsafgrøde i det Hele. Deri skal jeg give det ærede Medlem Ret; men naar det ærede Medlem overførte dette paa Sukkerroer, har han strengt taget ikke Ret deri, medmindre han tillige vil overføre det paa anden Rødbrugt. Hvis vi der kultivere vor Jord dybt, vil det affurat have samme Indflydelse. Naar det ærede Medlem fra Nørresundby har sagt, at naar vi dyrkede Sukkerroer, og vi fik Affaldet af disse Sukkerroer tilbage, gjengave vi affurat Jorden det, som Moerne havde taget, saa tror jeg, at det ærede Medlem befunder sig i en meget stor Bilsfarelse; thi netop nu se vi, at Sukkerroer koster nogle og 80 Ore pr. Centner, lidt mere eller lidt mindre, men Affaldet betales for Dieblisset kun med 16 Ore. Deraf vil det ærede Medlem let se, at enten vide Sukkerfabrikerne ikke, hvad deres Affald er værd, eller ogsaa maa de give meget for Lidt for Sukkerroer. Det holder saaledes ikke Stik, hvad det ærede Med-